

پلاسما فرزیس چیست؟

پلاسما فرزیس فرآیندی است که در آن، پلاسما از سلول های خونی جدا می شود. پلاسما با محلول دیگری مانند محلول نرمال سالین یا آلبومین و پلاسما (FFP) جایگزین می شود. در فرد بیمار، پلاسما می تواند حاوی آنتی بادی هایی باشد که به سیستم ایمنی حمله کنند. می توان از دستگاه برای برداشتن پلاسمای آسیب دیده و جایگزینی آن با پلاسمای سالم یا جایگزین پلاسما استفاده کرد.

هدف از پلاسما فرزیس چیست؟

پلاسما فرزیس را می توان برای درمان انواع اختلالات خود ایمنی از جمله:

- میاستنی گراویس
- ام اس
- سندرم گیلن باره
- پلی نوروپاتی دمیالینه کننده التهابی مزمن
- سندرم میاستنی لامبرت-ایتون
- درمان برخی از عوارض بیماری سلول داسی شکل

• انواع خاصی از نوروپاتی

- بیماری ویلسون
- پورپورای ترومبوسیتوپنیک ترومبوتیک
- همچنین برای کمک به افرادی که پیوند عضو دریافت کرده اند، برای مقابله با تأثیر فرآیند رد طبیعی بدن استفاده کرد.

پلاسما فرزیس چگونه انجام می شود؟

در طول پلاسمافرز، فرد، روی تخت خواب استراحت کرده و سپس یک سوزن یا کاتتر در سیاهرگ اصلی گردن و در برخی موارد، کاتتر در کشاله ران، قرار می گیرد. پلاسمای جایگزین یا برگشتی از طریق لوله دومی که در گردن یا ران قرار می گیرد به بدن جریان می یابد. هر جلسه پلاسما فرزیس می تواند بین دو الی چهار ساعت طول بکشد. بطور معمول پنج جلسه پلاسمافرز در طول درمان نیاز می باشد. دفعات درمان می تواند از شرایطی به شرایط دیگر بسیار متفاوت باشد و همچنین به سلامت کلی فرد بستگی دارد. گاهی اوقات نیاز به بستری شدن در بیمارستان است. در مواقع دیگر درمان سرپایی

امکان پذیر است. ممکن است چند هفته طول بکشد تا فرد متوجه تغییراتی در علائم خود شود. پس از اتمام تعویض پلاسما، آزمایشات خونی جدید انجام خواهد شد.

آمادگی های لازم برای پلاسما فرزیس

- قبل از درمان مطمئن شوید که یک وعده غذایی مغذی مصرف کرده اید.
- شب قبل از پلاسما فرزیس، خواب خوبی داشته باشید.
- به مقدار زیاد مایعات بنوشید.
- واکسن های مورد نیاز را تزریق کنید.
- از استعمال دخانیات خودداری کنید.
- در روزهای منتهی به پلاسما فرزیس از یک رژیم غذایی پر پروتئین و کم فسفر، کم سدیم و کم پتاسیم استفاده کنید.
- لباس راحت بپوشید.
- کتاب یا چیز دیگری را به همراه داشته باشید تا در حین پلاسمافرز سرگرم شوید.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

پلازما فرزیس

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

سید محسن سراج - کارشناس پرستاری

افسون توفیق - کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده:

دکتر مریم روحانی حقیقی

(متخصص بیماریهای مغز و اعصاب)

منابع:

Shankland, Stephen. "Startup Catalog has jammed all 16GB of Wikipedia's text onto DNA strands". *CNET*. Retrieved 2021-02-17

بهار ۱۴۰۴

EDU-PT-42/A

کمک به کاهش خطر لخته شدن خون تجویز کند.

- واکنش آلرژیک: این واکنش معمولاً واکنشی به محلول های مورد استفاده برای جایگزینی پلازما است.

- خونریزی: که ناشی از داروهای ضد انعقاد است.

- تشنج

- اسپاسم و انقباض شکم

- گزگز در اندام ها.

موارد منع استفاده از پلازما فرزیس

- افرادی که فشار خون ناپایدار دارند.
- افرادی که به هپارین آلرژی دارند.
- افراد مبتلا به کاهش کلسیم خون.
- افرادی که به آلبومین یا پلازما منجمد آلرژی دارند.

با آرزوی سلامت و تندرستی

- فشار خون، نبض، درجه حرارت و میزان اکسیژن نیز باید چک شود.

عوارض و خطرات پلازما فرزیس چیست؟

پلازما فرزیس عوارض جانبی معمولاً نادر و عموماً خفیف دارد. شایع ترین علامت شامل

- افت فشار خون است. و با علائم زیر همراه است:

- ❖ غش

- ❖ تاری دید

- ❖ سرگیجه

- ❖ احساس سرما

- تنگی نفس

- سرد شدن دست ها و پاها

- شوک

- کاهش کلسیم خون

پلازما فرزیس همچنین می تواند خطرات

زیر را به همراه داشته باشد:

- عفونت خون
- لخته شدن خون: در این مورد، پزشک ممکن است یک داروی ضد انعقاد برای